

Драгана Рајовић

ПАТРИЈАРХАЛНИ МОРАЛ У ПРИПОВЕТКАМА
ГРИГОРИЈА БОЖОВИЋА

Драгана Рајовић
ПАТРИЈАРХАЛНИ МОРАЛ У ПРИПОВЕТКАМА
ГРИГОРИЈА БОЖОВИЋА

Издавач

Институт за српску културу Приштина – Лепосавић

За издавача

Главни и одговорни уредник
Проф. др Драган Танчић

Рецензенти

Др Горан Максимовић, редовни професор
Др Душица Филиповић, ванредни професор
Др Јасмина Кнежевић, научни сарадник

Уредник

Др Јасмина Кнежевић

Лектура и коректура

Проф. др Јелена Војиновић Костић

Припрема за штампу

Миодраг Панић

Дизајн корица

Срђан Ђурђевић

Штампа

ГИД „Рi-press“, Пирот

Тираж

150 примерака

ISBN 978-86-89025-96-5

Слика на корицама:

Фотографија из архиве породице Пековић (фото Марко Живковић)

Драгана Рајовић

**Патријархални морал
у приповеткама
Григорија Божовића**

Институт за српску културу Приштина – Лепосавић
2023.

Монографија је настала у оквиру научноистраживачког рада НИО по Уговору склопљеном са Министарством науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије број: 451-03-47/2023-01/200020 од 03.02.2023. године.

Објављивање ове књиге суфинансирало је Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије.

*Својим ујокојеним родитељима,
са неизмерном захвалношћу.*

*Горшиџаци и сељаци не моју велике добродушности
чињей, али сваки се може својој совјести одужиџ,
чинеџи добра колико може; јер се чоек увијек на
малу сџвар џокажује ка и на велику. Који и мала
добра чини, он ће и велика кад моџне. За мала добра
велика му фала, јер честџиџом радњом слашџу ни
душу найаја.*

(Миљанов 1971: 43)

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	11
I. ПАТРИЈАРХАЛНИ МОРАЛ	15
Патријархални морал као друштвени феномен	15
Хришћанско утемељење патријархалног морала	17
Извори сазнања о патријархалном моралу	21
Народна књижевност као баштиник патријархалног морала	22
Говор као баштиник патријархалног морала	24
Друштвеноисторијске прилике настанка и развоја патријархалног морала	25
II. ИСТОРИЈА БЕШЧАШЋА У СРПСКОЈ КУЛТУРИ	27
Црвена куга	27
Појава Григорија Божовића	29
Поетика Григорија Божовића	31
III. ПАТРИЈАРХАЛНИ СВЕТ БОЖОВИЋЕВИХ ЈУНАКА	39
Породични и брачни морал	39
Патријархални морал у духовном сродству	53
Светиња гостопримства	55
Злоупотреба гостопримства	64
Жртва и страдање	68
Морал у рату	73
Морал према непријатељу	76

Мржња према непријатељу	81
За крст часни и слободу златну	86
Чојство и јунаштво	92
Родољубље	98
Правдољубље и истинољубље	105
Частољубље	107
Превере	112
Крвна освета	126
Смисао казне у патријархалном моралу	137
Нестајање патријархалног морала	143
IV. ЛИТЕРАТУРА	145
Извори	145
Цитирана литература	146
Интернет извори	151
V. ПРИЛОЗИ	153
Summary	153
Белешка о аутору	155